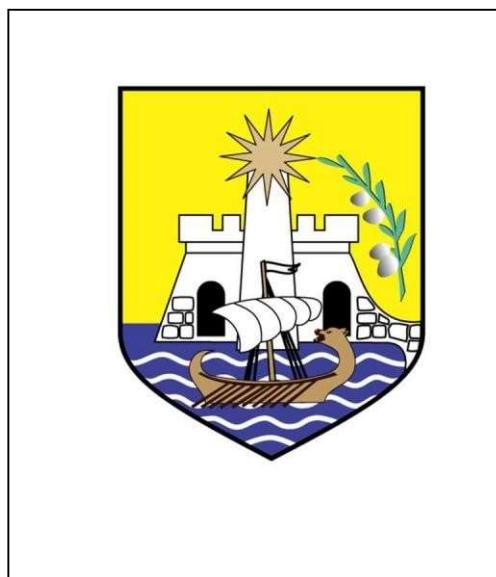

Nacrt

OPŠTINA ULCINJ

**LOKALNI AKCIONI PLAN ZA MLADE ZA
PERIOD 2022.GODINE -2026.GODINE**

Ulcinj 2022-2026

S A D R Ž A J

Poglavlje 1.

- 1.1** Uvodna riječ predsjednika
- 1.2** Predhodni značajni realizovani projekti
- 1.3** Plan aktivnosti 2022-2026
- 1.4** Odluka o pristupanju izradi Lokalnog akcionog plana za mlade
- 1.5** Radna grupa za izradu LAP-a
- 1.6** Početni proces izrade LAP-a

Poglavlje 2

CILJEVI I PRINCIPI

- 2.1** Postojeća Nacionalna Strategija za mlade

Poglavlje 3

ULCINJ GRAD MLADIH

3.1 Vizija i Misija Mladih

Poglavlje 4

OPŠTI PODACI

- 4.1** Geografski podaci
- 4.2** Demografski podaci

Poglavlje 5.

POTREBE MLADIH INFORMISANOST MLADIH

- 5.1.** Obrazovanje mladih
- 5.2.** Zdravlje mladih
- 5.3.** Bezbjednost mladih

Poglavlje 6 .

ANALIZA

- 6.1** Analiza izvora
- 6.2** SWOT analiza

Poglavlje 7

PLANNOVI NA NIVOU PRAKSE

Poglavlje 1

UVOD

1.1. Uvodna riječ predsjednika opštine

Lokalni akcijski plan za mlade (LAP za mlade) strateški je dokument koji definira prioritetne oblasti za mlade i aktivnosti koje odgovaraju specifičnim potrebama mladih u našem području. Lokalni akcioni plan daje doprinos implementaciji ciljeva i prioriteta Nacionalne strategije za mlade na lokalnom nivou, kao i drugih sektorskih strategija koje utiču na život mladih.

Lokalna samouprava će kroz proces razvoja i implementacije LAP-a za mlade omogućiti: plansko i dugoročno zadovoljavanje potreba mladih; stvaranje inovativnih mjera i usluga prilagođenih stvarnim potrebama mladih u specifičnom lokalnom okruženju; ekonomičnije korišćenje postojećih resursa (materijalnih, tehničkih i ljudskih); poboljšane saradnje, umrežavanje sa lokalnim institucijama i organizacijama; ekonomičnije i efikasnije trošenje opštinskog budžeta namijenjenog programima za mlade; mogućnost uspješnog korišćenja alternativnih izvora finansiranja.

Aleksandar Dabović

1.2. Predhodni značajni realizovani projekti za mlade

2020-2021 godine

- Potpisani Memorandum saradnje sa dekanokom arhitektonskog fakulteta Crne Gore prof.dr.Svetlanom Perović.
- Idejna rješenja studenata arhitektonskog fakulteta –Revitalizacija Ade Bojane.
- Međunarodni turnir sportskih novinara u fudbalu na pijesku Montenegro-Pro Beach Soccer –Ulcinj 2021 godine
- Konkurs Grafički dizajneri –saradnja opštine Ulcinj / Možura wind park Doo "Ultra Green Campaign"
- Takmičenje u izradi skulptura od pijeska -21.maj 2021.godine
- Dodijela Zahvalnica za istaknute učenike
- Projekat : "Evropska omladinska kartica" (EYCA)
- Radionica Podrška razvoju neformalnog učenja
- Radionica Razvoj kulture učešća (participacije) mladih
- Radionica Obezbjedivanje mehanizama / sistema za njegovanje aktivizma
- Radionica Podrška razvoju preduzetništva mladih
- Radionica Podrška psiho-fizičkom razvoju i očuvanju zdravlja mladih

1.3.Planirane aktivnosti 2022-2026.god

- Organizovanje posjeta mladih sajmovima na temu zapošljavanja
- Informisanje mladih o pravima po osnovu nezaposlenosti kroz radionice
- Organizovanje obuka mladih na temu preduzetništva
- Organizovanje obuka mladih na temu modeli biznisa, plan biznisa, plan marketinga
- Finansijska podrška razvoju preduzetništva mladih (konkurs za najuspješnije i najpotpunije preduzetničke ideje
- Razviti internetsku platformu za savjetovanje o karijeri za mlade preko društvenih mreža Facebook i Instagram
- Sproveđenje programa neformalnog učenja za mlade (organizovanje seminara, obuka, razmjena mladih i sl.)
- Organizacija obuke za mlade, kako bi i sami mogli da budu treneri za određene oblasti neformalnog obrazovanja
- Promocirati i finansirati istraživanje u različitim područjima
- Unapređenje saradnje obrazovnog sistema i privrednog sektora.
- Promocija stručnog obrazovanja
- . Sproveđenje radionica za mlade za razvoj socio-emocionalnih vještina
- Snimanje promotivnih video sadržaja koji će pokazati značaj obrazovanja i njegov doprinos kvalitetu života, sa mladima u glavnoj ulozi. Ukaživanje na potrebe unapređenja obrazovnog sistema
- Kreiranje Facebook i/ili Instagram stranicu za promociju programa obrazovne mobilnosti za mlade i mogućnosti za dobijanje stipendija i podrške mladima za učešće u obrazovnim omladinskim razmjenama.
- Stipendiranje studenata
- Promocija učešća mladih u procesima donošenja odluka. Kao i promovisanje što šire upotrebe jezika u službenoj upotrebni
- Organizovanje obuka mladih na temu participacije (u donošenju odluka, razvoju zajednice i sl.)
- Podrška radu volonterskih klubova u okviru organizacija civilnog društva, škola i sl.
- Sproveđenje edukativnih radionica za mlade i roditelje na temu vršnjačkog nasilja i online nasilja.
- Osnivanje i rad omladinskog servisa i organizovanje predavanja, tribina, radionica na teme važne mladima za proces tranzicije ka odraslosti i autonomiji
- Promocija zdrave ishrane i zdravih stilova života kroz organizovanje radionica, tribina, kampanja
- Psihološko savjetovalište za mlade sa ciljem prevencije i očuvanja zdravlja mladih

- Podrška rada novih umjetnici, kreatori u stvaranje kulturne emisije/programi
- Obezbeđivanje/ustupanje prostora za rad neakademskih mladih umjetnika/ca
- Prikazivanje filmova za mlađe po simboličnim cijenama ili besplatno
- Upoznavanje sa kulturnim bogatstvima opštine: (posjete kulturnim znamenitostima urbanog i ruralnog dijela opštine Ulcinj).
- Osnivanje i podrška radu Lokalnog Savjeta za mlađe
- Osnivanje Kancelarija za mlađe
- Formiranje baze podataka sa informacijama o organizacijama i institucijama koje sprovode programe za mlađe u Opštini Ulcinj
- Istraživanje o potrebama mladih u opštini Ulcinj i usklađivanje sistema sa razvojnim i globalnim politikama.
- Osnivanje Fondacije za podršku omladinskim projektima

- Otklanjanje barijera za pristup tržištu rada svim mlađima
- Podrška razvoju preduzetništva mlađih
- Uspostavljen integrисани i holistički sistem podrške mlađima ka dostojanstvenom zaposlenju
- Podrška razvoju preduzetništva mlađih
- Unapređenje kvaliteta organizacije, realizacije i vrednovanja praktičnog obrazovanja u stručnim školama i univerzitetima
- Razvoj socio-emocionalnih vještina mlađih
- Prevencija i smanjenje ranog napuštanja škole
- Promocije obrazovne mobilnosti mlađih
- Razvoj kulture učešća (participacije) mlađih
- Obezbeđivanje mehanizama / sistema za njegovanje aktivizma
- Uspostavljanje efikasnih međusektorskih informativno- savjetodavnih tijela za mlađe i roditelje
- Podrška psiho-fizičkom razvoju i očuvanju zdravlja mlađih
- Podrška mlađim kreatorima kulture i medijskih sadržaja
- Obezbeđivanje jednakog pristupa kulturnim sadržajima za sve mlađe
- Jačanje kapaciteta lokalne samouprave za razvoj, sprovođenje i monitoring omladinske politike
- Unapređenje statistike na lokalnom nivou i znanja o mlađima
- Obezbeđivanje održivog i kontinuiranog finansiranja lokalne omladinske politike

Odrastanje mlađih treba zasnovati na pravim vrijednostima .

Projekti i obuke za mlađe su raznovrsni . Sprovode se u cilju podizanja svijesti timskog rada kod mlađih, ukazivanjem na značaj vođenja zdravih stilova života, promociju kulture, umjetnosti , nauke i sporta . Svaka ostvarena aktivnost sa sobom nosi nova iskustva i saznanja uz koja se mlađi edukuju i odrastaju razvijajući značaj timskog rada .

1.4.

Odluka o pristupanju izradi Lokalnog akcionog plana za mlade

Crna Gora / Mali i Zi
Opština Ulcinj
Komuna e Ulqinit
Kabinet Predsjednika
Kabinet i Kryetarit

Br./Nr. 01- 841/21 - 881/1

Adresa: Bul. Skenderbega/Skenderbeu
85360 Ulcinj/Ulqin, Crna Gora/Mali i Zi
tel: +382 30 412 050
e-mail: kabinet@ul-gov.me

Ulcinj/Ulqin, 04.06..2021. god. vit

Na osnovu člana 5 i 14 Zakona o mladima („Sl. list CG“, br. 025/19 i 027/19), člana 58. Zakona o lokalnoj samoupravi („Sl. list CG“, br. 34/19 i 38/20) i člana 110. Statuta Opštine Ulcinj („Sl. list CG – opštinski propisi“, br. 48/19), Predsjednik Opštine Ulcinj donosi:

O D L U K U O PRISTUPANJU IZRADI NACRTA LOKALNOG AKCIONOG PLANA ZA MLADE ZA PERIOD 2022 – 2026 U OPŠTINI ULCINJ

Član 1.

Opština Ulcinj pristupa izradi nacrtta Lokalnog akcionog plana za mlade za period 2022 – 2026 u Opštini Ulcinj (u daljem tekstu LAP).

Član 2.

Za izradu nacrtta LAP-a formiraće se radna grupa od predstavnika lokalnih institucija iz oblasti (obrazovanja, zdravstva, zapošljavanja, bezbjednosti, kulture, sporta itd), predstavnika nevladnih organizacija sa sjedištem u Ulcinju koje se bave pitanjima mlađih i predstavnika mlađih.

Radna grupa biće imenovana posebnim rješenjem Predsjednika Opštine.

Član 3.

Radna grupa ima zadatak da u skladu sa Zakonom o mladima Crne Gore, Nacionalnom strategijom za mlađe uradi analizu situacije, razvije plan i ciljeve aktivnosti za period 2022 – 2026.g.

Član 4.

Nacrt LAP za mlađe, dostaviće se Ministarstvu sporta i mlađih na mišljenje, a nakon dobijanja pozitivnog mišljenja, predložiti Skupštini opštine Ulcinj na usvajanje.

Član 5.

Stručno administrativne poslove radi izvršenja ove Odluke vršiće Sekretarijat za upravu i društvene djelatnosti Opštine Ulcinj.

Član 6.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se na oglasnoj tabli i web sajtu Opštine Ulcinj.

1.5. Radna grupa za izradu LAP-a

Crna Gora / Mali i Zi
Opština Ulcinj
Komuna e Ulqinit
Kabinet Predsjednika
Kabinet i Kryetarit

Br./Nr.01- 082/21-1035 /
Ulcinj/Ulqin, 01.07.2021.god/vit

Na osnovu člana 2. Odluke o pristupanju izradi nacrta Lokalnog akcionog plana za mlade za period 2022-2026 u Opštini Ulcinj br.01-041/21-881/1 od 04.06.2021.godine i člana 110. stav 1. tačka 16. Statuta Opštine Ulcinj ("Sl. list Crne Gore -opštinski propisi",br. 48/ 19), Predsjednik Opštine Ulcinj, donosi

RJEŠENJE o imenovanju radne grupe za izradu Lokalnog akcionog plana za mlade za period 2022-2026

I - Imenuje se Radna grupa za izradu Lokalnog akcionog plana za mlade za period 2022-2026 u sledećem sastavu:

1. Aldina Nikočević, V.D.Menadžer opštine Ulcinj, predsjednik,
2. Ivan Andrović, MUP-a OB Ulcinj, član,
3. Diandra Kočan, NVO „Iuvenis“ Ulcinj, član,
4. Krešnik Mustafa, spec.epidem. Dom zdravlja „Bogdan Vujošević“, Ulcinj, član,
5. Blerta Kasneci, psihološkinja Š.C.“Bratstvo Jedinstvo“ Ulcinj, član,
6. Eljana Laniković, član đačkog parlamenta, član,
7. Tatjana Pavićević, Zavod za zapošljavanje CG ,PJ Bar Biro rada Ulcinj, član.
8. Brahim Lleshi, Samostalni savjetnik I u Sekretarijatu za upravu i društvene djelatnosti, član,

II – Zadatak Radne grupe je da u skladu sa Zakonom o mladima Crne Gore, nacionalnom strategijom za mlade uradi analizu situacije, razvije plan i ciljeve aktivnosti za period 2022-2026.

III. Naknada za rad u Radnoj grupi izvršiće se nakon dostave Nacrta plana.

IV. Rok za donošenje odluke je 1 septembar 2021.god.

V. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

DOSTAVLJENO:
1 x Članovima radne grupe
1 x Kabinetu Predsjednika
1 x Sek.za upravu i druš.djel.
1 x Arhivi

PREDsjEDNIK,
Aleksandar Dabović

1.6. Početni proces izrade LAP-a

Na osnovu člana 5 i 14 Zakona o mladima („Sl. list CG“, br. 025/19 i 027/19), člana 58. Zakona o lokalnoj samoupravi („Sl. list CG“, br. 34/19 i 38/20) i člana 110. Statuta Opštine Ulcinj („Sl. list CG – opštinski propisi“, br. 48/19), Predsjednik Opštine Ulcinj donosi: Odluku o pristupanju izradi nacrti Lokalnog Akcionog plana za mlade za period od 2022 do 2026.godine. Prilikom izrade lokalnog akcionog plana vodilo se računa da sve planirane aktivnosti iz navedenih oblasti budu realne i u skladu sa planiranim vremenskim okvirima po Zakonu o mladima („Sl. list CG“, br. 025/19 i 027/19).¹

Procesom izrade LAPA-a upravljala je Radna grupa u skladu sa Zakonom o mladima („Sl. list CG“, br. 025/19 i 027/19), bazirajući se na sljedeće :

1. Stvaranje uslova za početak izrade LAP-a
2. Prikupljanje potrebnih podataka za izradu LAP-a
3. Strateško planiranje
4. Proces javne rasprave
5. Usvajanje dokumenta od strane opštine Ulcinj

Stvaranje uslova za pristup izradi LAP-a – Prvi pristup izradi LAP-a – Prvi pristup izradi LAP-a bio je formiranje Radne grupe za izradu LAP-a i postavljanje temelja budućih aktivnosti kako bi finalni output tj. dokument bio usvojen na sjednici Skupštine opštine u 2021.godini. U početnoj fazi dogovoreno je da LAP za mlade bude sačinjen od aktivnosti na period od četiri godine (2022-2026).

Realizacija aktivnosti biće praćena od strane nadležnih organa opštine , i svaka aktivnost biti će beležena u procjeni sprovedenih aktivnosti sa ciljem kreiranja detaljnih aktivnosti za sljedeću godinu.

Prikupljanje potrebnih podataka za izradu LAP-a – Početna faza prikupljana podataka odnosi se na demografske podatke, geografske podatke, podatke o zapošljavanju, samozapošljavanju i preduzetništvu mladih; Programi i mjere aktivne politike zapošljavanja koji se u vidu povećanja zapošljenosti i smanjenja nezapošljenosti; Podsticaj unapređenja zapošljavanja mladih ; Posredovanje u zapošljavanju lica koja traže zapošljjenje; Podrška samozapošljavanja; Dodatna obrazovanja i obuke; Mjere aktivne politike zapošljavanja mladih sa invaliditetom; Informisanost mladih ; Aktivnosti koje bi mogle unaprijediti informisanost mladih ; Podrška inicijativa mladih ; Podaci o aktivnostima i izdvajanjima za mlade od lokalne samouprave , podaci o potrebama mladih, podaci o sprovodenju zdravog stila života; podaci o stavovima, željama i mogućnostima mladih. Podaci su prikupljeni kroz ostvareno istraživanje koje je sprovela Radna grupa za izradu LAPA-a.

Strateško planiranje - Ovaj dokument sadrži analizu trenutne situacije resursa potreba mladih . Prikupljeni podaci Strateškog dokumenata za 4 godine su prepoznati problemi, ciljevi i aktivnosti za rješavanje problema čijem rješavanju će se pristupiti u narednom periodu. Lokalni akcioni plan za mlade predstavlja radni dokument koji je u skladu sa nekoliko važnih evropskih i svjetskih dokumenata, koji određuju strateške pravce razvoja mladih : Zakon o mladima.

Proces javne rasprave -15 dana

Usvajanje lokalnog akcionog plana za mlade – Poslednji korak u procesu izrade Lokalnog akcionog plana za mlade jeste usvajanje dokumenta na sjednici Skupštine opštine Ulcinj u 2021.godini.

¹ Zakon o mladima („Sl. list CG“, br. 025/19 i 027/19

Poglavlje 2

CILJEVI I PRINCIPI

2.1. Postojeća Nacionalna Strategija za mlade

Mladi predstavljaju glavni resurs napretka želi da doprinese razvoju potreba mlađih pružajući podršku mladima u procesu tranzicije. Strategija predviđa mjere koje se odnose na razvoj kulture učešća mlađih, podršku omladinskom organizovanju i umrežavanju mlađih.

Strategijom je definisano šest ključnih prioriteta – ključnih ishoda – kada su mlađi ljudi u pitanju, i to:

Mladi ostvaruju ekonomsku i socijalnu sigurnost kroz olakšan pristup tržištu rada i sticanje zaposljenja- Tokom ovog perioda, mlađi formulišu svoje težnje i životne ciljeve, traže i pronalaze svoje uloge i odgovornosti u društvu i kreću ka ekonomskoj nezavisnosti. Ovo takođe znači da je mladost period socijalne i psihološke tranzicije, u kojoj su mlađi pozvani da donesu važne odluke i izbore koji značajno utiču na tok njihovih života. Mlađima je obezbijeden pristup kvalitetnom obrazovanju.

Mladi imaju pristup kvalitetnom obrazovanju

Obrazovanje predstavlja najglavniji proces koji ima veliku ulogu pri odrastanju mlađih, sprovodi se kroz različite vidove formalnog, neformalnog i informalnog obrazovanja. Ova tri oblika obrazovanja zajedno čine učenje sveobuhvatnim i stoga su neodvojive komponente cjeloživotnog učenja.

Mladi aktivno, motivisano i proaktivno učestvuju u procesima donošenja odluka, razvoja zajednice i kreiranja i sprovođenja politika- Omladinska participacija predstavlja društveni angažman i aktivizam mlađih, aktivno učešće mlađih u rješavanju za njih relevantnih pitanja i donošenju odluka kako u lokalnim zajednicama tako i na državnom nivou. Taj društveni angažman ostvaruje se kroz rad u političkim partijama, organizacijama civilnog društva, samostalnim omladinskim udruženjima ili kroz neki drugi oblik formalnog ili neformalnog građanskog udruženja ili putem volonterskog rada.

Mladi su dobrog zdravlja, bezbjedni, imaju obezbijeden pristup adekvatnom sistemu podrške za prelazak u odraslo doba i samorealizaciju-

Mlađi ljudi se suočavaju s višestrukim preprekama pri osamostaljivanju, a najviše ih je finansijske² prirode. Mlađi starosti 15–29 rijetko su formirali bračne zajednice, 12% je oženjeno/udato, dok je 15,5% došlo do dostojanstvenog posla. Nemogućnost mlađih da se osamostale utiče na njihove porodice i finansijski ih opterećuje.

Mladi imaju pristup kvalitetnim kulturnim sadržajima kao kreatori i konzumenti.

Pojmom kultura obuhvaćeno je kulturno i umjetničko stvaralaštvo i djelatnosti kojima se stvaraju, prezentuju, promovišu, štite i čuvaju kulturna dobra, umjetnička djela i druge duhovne tvorevine. Strategijom su prepoznate mjeru koje se tiču podrške mlađim kreatorima kulture i medijskih sadržaja, kao i obezbjeđivanja jednakog pristupa kulturnim sadržajima za sve mlađe.

Uspostavljen je normativno pravni okvir za sprovođenje omladinske politike

Mjere predviđene u ovoj oblasti imaju za cilj unapređenje kapaciteta institucije nadležne za koordinaciju omladinske politike, unapređenje međusektorske i međuresorske saradnje, prikupljanje podataka o položaju mlađih, podršku druživanju mlađih, podršku sprovođenju omladinske politike na lokalnom nivou, međunarodnu saradnju.

² <http://www.strategijazamlade.me>

Poglavlje 3

ULCINJ GRAD MLADIH

Na području Ulcinja vjekovima su se sudarale kulture Orijenta i Zapada što se po bogastvu nasleđa osjeća na svakom koraku. Ulcinj je Primjer skladnog života ljudi različitih nacionalnosti, vjeroispovijesti, pa i rasa i kao takav predstavlja poželjno mjesto za život

Mladost je posebno životno doba. Mladi ljudi Ulcinja su glavna pokretačka snaga i budućnost našeg društva. Svakim danom postaju aktivniji učesnici svih svera dešavanja, stvarajući bolje uslove, svojim aktivizmom doprinose napretku društva.

Razdoblje razvoja mladih predstavlja preuzimanje svojih uloga u oblastima društvenog života a odnosi se na:

- Učešće u svim oblicima formalnog i neformalnog obrazovanja
- Razvijanje svojih kapaciteta socijalnih kulturnih, profesionalnih.
- Mogućnost vođenja zdravih stilova života
- Razvijenost mreža usluga koje utiču na bolju informisanost mladih
- Razvijena saradnja između lokalne samouprave kako bi se doprinelo samom uključenju mladih u procesu donošenja odluka i zadovoljavanju potreba.
Proces uključivanja pojedinca u društvo po pravilu traje dok se ne postigne stepen socijalne autonomije, odgovornosti i samostalnosti.

3.1 Vizija i Misija mladih

Sobzirom da su mladi glavni akteri razvoja društva pojам Vizije i Misije zauzima posebno mjesto koje doprinosi njihovom razvoju. Opština Ulcinj kroz različite oblike aktivnosti projekata, radionica utiče na uključenost i angažovanje mladih svog grada, sve u cilju kako bi stvorili osjećaj da je Lokalna samouprava tu za njih i zbog njih.

Vizija i Misija se ostvaruje jedino aktivnim učešćem mladih uz njihovu zainteresovanost i zalaganjem korišćenjem svih resursa koji mogu pomoći pri ostvarenju njihovih potreba.

4.1 GEOGRAFSKI PODACI

Ulcinj (*Ulqip*, ili *Ulcini*, *Dulcigno*) je najjužniji grad i središte istoimene opštine na jugočkoj obali Jadrana. U blizini grada počinje najveća jadranska plaža, Velika plaza (kraj Ade Bojane) koja je dugačka oko 13 kilometara i na kojoj se istovremeno može kupati 500 000 ljudi.

Grad je osnovalo ilirsko pleme Aridea u V vijeku prije n.e. Nakon njihovog nestanka na pozornicu se penju Stari Grci. Zidovi i bedemi na sjevernoj strani Starog Grada podignuti su prema staroj grčkoj tehnici, otkriveni su i fragmenti antičkih vaza i keramičkih posuda za čuvanje ulja. Najznačajniji je pronađenak grčkog natpisa posvećenog boginji Artemis na postolju za žrtvenik od istog žutog kamena kojim su zidani kiklopski bedemi antičkog Olcinijuma (Kolhinijuma).

Statut grada dobija je u XIV vijeku kada njime upravljaju Balšići, koji su ujpravo ovdje osnovali prijestonicu sa monumentalnom Kulom Balšića u Starom Gradu. Kada se posmatra sa mora Ulcinj podsjeća na stari nasukani brod. Prostire se $41^{\circ}55'25''\text{N}$ $19^{\circ}12'14''\text{E}$ / $41.923666^{\circ}\text{N}$ $19.203833^{\circ}\text{E}$. Teritorija grada zauzima površinu od 255 km². Ulcinj karakteriše gusta naseljenost, razvijene turističke, privredne, kulturno-istoriske i druge aktivnosti čime naš grad čine poželjnom turističkom destinacijom.

Karakteriše ga mediteranska klima, žarkih ljeta i blagih zima. Srednja godišnja temperatura iznosi oko $16,5^{\circ}\text{C}$, sa januarom kao najhladnjim mjesecom (prosjek $8,6^{\circ}\text{C}$), a julom kao najtoplijim (prosjek $26,3^{\circ}\text{C}$).

Godišnje ima 218 sunčanih dana čime je njegova klima pogodna za subtropsku vegetaciju.

Srednja godišnja vlažnost je oko 67%.

Karakteristični vjetrovi su bura (puše u jesen i zimu, tako je hladna), jugo (puše u jesen zimu i proljeće i topao je vjetar) i maestral (puše najviše ljeti).

Slika br.1

4.2 DEMOGRAFSKI PODACI

Tabela 1. – Broj stanovnika

Godina popisa	Gradsko	Остало	Укупно
			становништво
1991	-	-	24.217
2003	-	-	20.290
2011	10.707	9.214	21.290

*Popis stanovništva Monstat

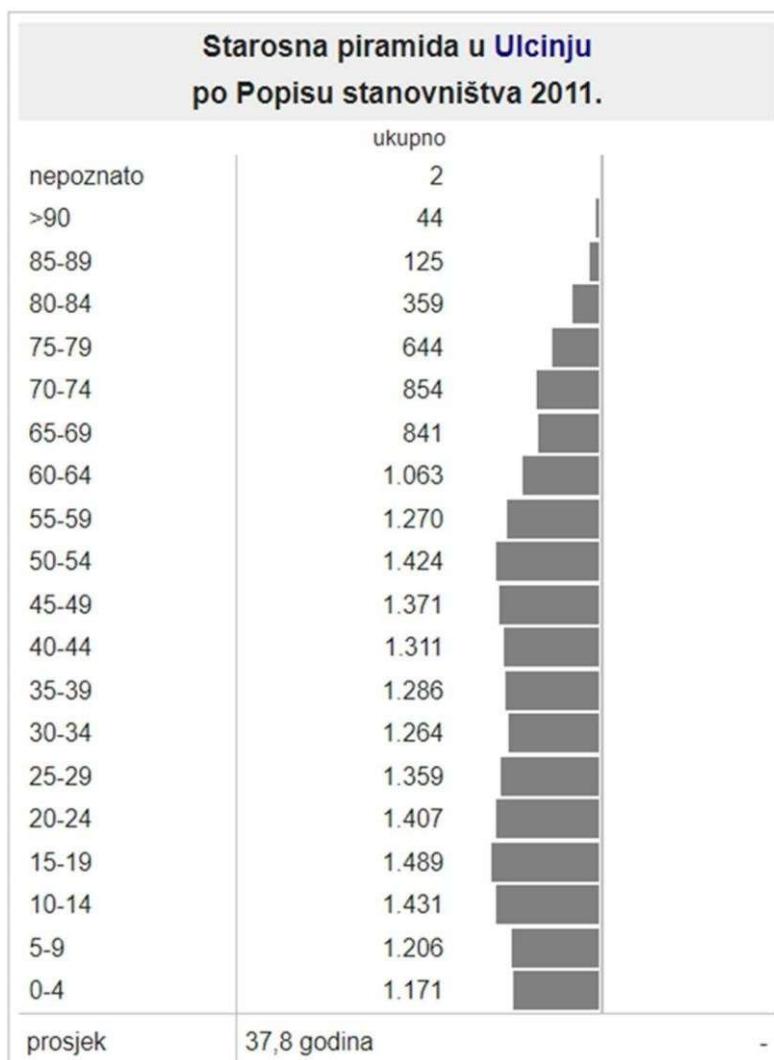
Na popisu stanovništva 2011. godine opština Ulcinj imala je 19.921 stanovnika, od čega u samom Ulcinju 10.707.

Popis stanovništva, stanova i domaćinstava 2011. godine, predstavlja prvi popis sproveden u opštini Ulcinj nakon dobijanja nezavisnosti i prvi je popis koji je urađen u potpunosti samostalno od strane MONSTAT-a. Popis se sproveo na tradicionalan način, metodom intervjeta, koristeći princip od vrata do vrata. Intervju sa ispitanicima su obavili popisivači. Popis koji se prema međunarodnim preporukama sprovodi svakih deset godina, proces je prikupljanja, obrade i objavljivanja demografskih, ekonomskih, obrazovnih, migracionih, etničko-kulturoloških i socijalnih podataka koji se odnose na stanovništvo zemlje u određeno vrijeme. Takođe, popisom se dobijaju podaci o broju domaćinstava i stanova kao i o njihovim karakteristikama.

Priprema, organizacija i sprovođenje popisa zasniva se na načelima: relevantnosti, nepristrasnosti, pouzdanosti, transparentnosti, blagovremenosti, profesionalne nezavisnosti, racionalnosti, konzistentnosti, javnosti, statističke povjerljivosti i upotrebe ličnih podataka isključivo za statističke svrhe. Istraživanje populacije mlađih od 15 do 30 godina sprovedeno je na teritoriji opštine Ulcinj u periodu novembar-decembar 2019. godine. U tu svrhu je urađen upitnik koji su popunile 73 osobe od kojih je 46,6% starosti 15-19 godina, 8,2% ima 20-24 godine, a 45,2% je starosti 25-29 godina, od toga je bilo 75% ispitanika/ca ženskog pola.³

Podaci ukazuju na veliku tranziciju stanovništva tj. preseljenja u grad Ulcinj.

Tabela 2.Ukupna starosna struktura u Ulcinju po popisu stanovništva iz 2011.

Od ukupnog broja stanovnika u općini Ulcinj bilo je 9.938 (49,89%) muškaraca i 9.983 (50,11%) žena, što predstavlja omjer muškaraca i žena 995:1000. Prosječna starost stanovništva bila je 37,8 godina, muškaraca 37,0, a žena 38,5 godina.

Udio stanovništva starijeg od 18 godina u općini Ulcinj je 76,3% (15.201), od čega je udio punoljetnih muškaraca 75,6% (7.518), a udio punoljetnih žena 77,0% (7.683). Omjer broja punoljetnih muškaraca i žena je 979:1000.⁴

Rezultati projekcija ukazuju da će u prvoj polovini 21. veka odvijanje procesa starenja biti jedna od najvažnijih karakteristika demografskog razvitka Crne Gore. Stanovništvo će i dalje biti izloženo djelovanju demografskog starenja.

Najveće procentno učešće mlađih, odnosno najsporije odvijanje demografskog starenja od baze starosne piramide bilo bi dostignuto u slučaju realizacije varijante visokog fertiliteta (19,0%), a najmanji odnosno najbrže starenje stanovništva ukoliko bi se nivo fertiliteta ženskog stanovništva Crne Gore kretao u skladu sa pretpostavkama koje su predviđene niskom varijantom.

Međutim, ostvarenje ostalih pretpostavki na kojima se baziraju te varijante, a posebno realizacija pretpostavljenog smanjenja smrtnosti dovelo bi do istovremenog, još intenzivnijeg, povećanja udela starih odnosno do odvijanja procesa starenja s vrha starosne piramide.

Kvantifikativna procjena uticaja demografskih promjena moguća je jedino izradom projekcija osnovnih makroekonomskih i drugih varijabli na bazi demografskih projekcija.

Međutim, s obzirom da to nije bio cilj ovog projekta navodimo samo činjenice koje mogu uticati na razvoj mlađih uopšteno.

Zavod je centralna institucija na tržištu rada Crne Gore. Gradeći profesionalan, proaktivran i otvoren odnos sa svojim klijentima, Zavod je postao jedan od ključnih faktora za planiranje i implementaciju politike zapošljavanja te razvoj ljudskih resursa u Crnoj Gori, uporediv s javnim službama za zapošljavanje u Evropi. Izazovi promjenjivog tržišta rada su pokretač i uslov stalnih promjena u funkcionsanju Zavoda.

Orijentacijom prema korisnicima, tj. prilagođavanjem procesa i usluga potrebama svojih klijenata, Zavod postiže veću efikasnost, fleksibilnost i konkurentnost na tržištu rada, na obostrano zadovoljstvo. Zavod svojim klijentima pruža mogućnost da zajedničkim naporima dođu do ostvarenja planiranog cilja – zaposlenja, odnosno pronalaženja kompetentnog zaposlenika. Da bi ostvario postavljene ciljeve, Zavod gradi partnerstva s poslodavcima, nevladinim sektorom i drugim akterima na tržištu rada.

Najvrijedniji resurs Zavoda su zaposleni, čije znanje, profesionalnost i kreativnost, s jedne strane te dobra organizacija, fleksibilnost i kontinuirano uvođenje novih načina rada i programa s druge strane, čine Zavod pouzdanim partnerom na tržištu rada Crne Gore.

Osnovni cilj Zavoda je da nezaposlenim licima pomogne da se što prije i što spremnije uključe u svijet rada, a da se istovremeno poslodavcima ponudi prava osoba za izazove na koje nailaze u poslovanju.

Ne treba očekivati da će aktivnostima Zavoda nezaposlenost biti u potpunosti riješena, jer to zavisi od mnogo faktora.

Prema dostavljenim podacima iz Zavoda za zapošljavanje

Ukupan broj nezaposlenih na dan 26/07/2021 : 1598

Broj mladih od 15-30 godina: 454

Kvalifikaciona struktura:

1. stepen: 134

3. stepen: 27

4. stepen: 114

5. stepen: 2

7. stepen: 177

Broj nezaposlenih mladih 2020.g: 219 (od ukupno 803)

Broj nezaposlenih mladih 2019. g: 176 (od ukupno 729)

Ukupan broj nezaposlenih lica sa invaliditetom: 57,⁵

Programi i mjere za zapošljavanje

Programi i mjere za zapošljavanje ZZZCG za mlade u Opštini Ulcinj, su mjere koje se realizuju na nivou Države, a to su:

- Stručno Osposobljavanje Visokoškolaca (realizuje se svake godine)

Godina popisa	Stručno Osposobljavanje Visokoškolaca
2019	141
2020	107
2021	125

Stručno osposobljavanje višeškolaca je Vladin program koji ZZZ sprovodi zajedno sa upravom za kadrove.

Radni odnos na određeno vrijeme 80 lica

Prekvalifikacija i dokvalifikacija

Javni radovi - (javni radovi su lokalni ili državni programi zapošljavanja koji su namjenjeni podsticanju otvaranja novih radnih mesta i očuvanju ili razvoju radnih sposobnosti nezaposlenih lica.

⁵ Informacije preuzete Zavod za zapošljavanje CG Biro rada Ulcinj – Tatjana Pavićević

Organizuju se zbog izvođenja socijalno-obrazovnih, komunalnih, ekoloških i dr. programa, u saradnji sa javnim institucijama, opštinom i nevladinim sektorom)

Priprema za rad na sezonskim poslovima –Ukupno 776 od kojih 310 je mladih lica zaposleno na sezonskim poslovima.

Programi stimulisanja prvog zapošljavanja lica sa SSS / Radionice, motivacioni seminari i dr .

- Program Stop sivoj Ekonomiji

Godina popisa	Program Stop sivoj Ekonomiji
2020	3
2021	Nije realizovan

- Samozapošljavanje – kreditiranje- Program Grantova za samozapošljavanje
Od ukupno 4 lica / jedno lice iz kategorije mladih

Stepen uključenosti mladih u Programima ZZZCG, prevashodno zavisi od Programa koje Zavod nudi, ali su generalno mladi jako zainteresovani za uključenje u programe. Sve mjere koje se nude često su ograničene zbog finansijske situacije. Godišnjim planom rada i finansijskim planom ZZZCG na početku godine utvrđuju se sve aktivnosti, u okviru raspoloživih sredstava koja Zavod ima.

Poglavlje 5 POTREBE MLADIH /INFORMISANOST MLADIH

Mladi Ulcinja imaju itekako veliki potencijal ali i veliki broj novih, zrelih i inovativnih ideja za rješavanje lokalnih problema. Ali oni nisu dovoljno uključeni u procesu donošenja odluka niti su opširnije upoznati sa njim.

Podaci govore da većina stanovništva živi u urbanom djelu opštine 53,75%, dok na ruralnom dijelu opštine živi 46,25% ukupnog stanovništva. Na istom popisu broj mladih u opštini Ulcinj, posmatrano prema uzrasnim kategorijama, bio je sledeći: od 15 do 19 godina 1489, od 20 do 24 godine 1407 i od 25 do 29 godina 1359. Prosječna starost stanovništva bila je 37,8 godina.

Da bi omladinski aktivizam bio razvijen na jednom zreloj i ozbilnjom nivou, neophodno je uključiti što veći broj mladih u procesu odlučivanja i pokretanja inicijativa. Riječ mladih bi svakako osvježila i poboljšala rad Opštine, dešavanja u gradu ali i turizam. Nerealno je očekivati velike ideje i mlado aktivno građanstvo koje izvire od pojedinaca. Mladima nedostaje podrška, i moralna i finansijska.

U potrebe mladih možemo ubrojiti:

Kulturna dešavanja (pozorište – finaskijska podrška već formiranom Teatru mladih „Teuta“; bioskop)

Sportske organizacije (klubovi, turniri, zastupljenost većeg broja različitih sportova)

Savjetovalište za mlađe (savjetovalište po pitanju mentalnih bolesti – anksioznosti, depresije; konzumiranju droge i alkohola)

Konsultacije po pitanju zapošljavanja (organizovan program profesionalne orijentacije)

Uključenost u donošenju odluka

Trenutno stanje je daleko od zadovoljavajućeg, a veliki broj ovih potreba moguće je jednostavno zadovoljiti pružanjem podrške već osnovanim društavima, organizacijama i klubovovima i prepoznavanjem i pozdravljanjem njihovih inicijativa.

Načini na kojima se mladi informišu:

- Profili na društvenim mrežama
- Web stranice
- Saradnja sa školama
- Različiti kursevi i radionice sa različitim temama vezanim za probleme lokalnog i svjetskog nivoa
- Info centar
- Školski parlament
- “Viber Community”(Omladinski klub Budva sastavio je jednu ovakvu grupu kojoj se mogu priključiti mladi iz svih opština. Na ovaj način, svakodnevno se dijeli veliki broj informacija i aktuelnih prilika)
- OK „Juvenis” (u okviru zvaničnog Instagram i Facebook profila ali i Web stranice, planirana je rubrika za informisanje mladih kao i svakodnevna objava)⁶

Mlade u najvećoj mjeri zanimaju teme koje se tiču sporta, društvene teme kao i teme u vezi zabavnih i kulturnih dešavanja.

⁶ Izvor: Informacije preuzete /Diandra Kočan– NVO „IUVENIS“ članica radne grupe

Mladi su grupa ljudi koja može biti zanimljiva, losa, iznenadjujuća i izazovna. Dečja prava pokrivaju sva prava koja pripadaju deci. Kad odrastu, dobijaju nova prava (poput glasanja, pristanka, vožnje itd.) I dužnosti (krivični odgovor itd.). Postoje različite minimalne starosne granice u kojima mladi nisu slobodni, nezavisni ili zakonski sposobni za donošenje nekih odluka ili radnji.

Neka od ovih ograničenja su: starosna granica za glasanje, starost za kandidaturu, starost pristanka, punoletstvo, starost krivične odgovornosti, starost za opijanje, starost za vožnju itd. Nakon što mladi dostignu ove granice, mogu slobodno glasati, kupiti ili konzumiraju alkoholna pića ili voze automobile itd.

Stvari koje se bave poslednjih nekoliko generacija su: sport, druženje sa prijateljima, djecaci/djevojčice, droga, TV i filmovi, skejtboard. A deca 80-ih i 90-ih su cak imala video igre, a neki su se bavili programiranjem. Mislim da se uglavnom promjenilo povecanje programera, kako svijet postaje sve vise na mreži. Jos jedna velika karakteristika ovog veka je ogromna kolicina mlađih ljudi na društvenim mrezama. Mnogi provode sate na fejsbuku, instagramu itd.

Od 100% mlađih ljudi 80% njih imalo interes za moć (snažno, bogato, poznato, lepo telo).

Nekolicini njih bi to trebalo, kao nešto novo u našem gradu. Mladi su zavedeni onim što vide na internetu i sve što vide su poznati ljudi. Obraćate li se mlađoj osobi pitanjem "koje su vaše potrebe i interesovanja?", on bi odgovorio "da mogu da izlazim svaki dan / noć, da kupim veoma dobar auto, kad odrastem da postanem jak, poznat i bogat.

Pre godinu dana sprovedena je anketa mlađih ljudi za ovo pitanje od 15 do 30 godina. Rezultati su bili takvi.

- Desetak posto njih smatra da bi trebalo da bude više kulturnih sadržaja, koncerata, edukativnih i obrazovnih skupova, tribina za mlađe, a značajan broj ispitanika u prvi plan izdvaja veliku nezaposlenost među u ovom delu populacije, te njihovo sve češće odavanje porocima (konzumiranju cigareta, alkohola i psiho-aktivnih supstanci). Jedan deo omladinaca voleo bi da u našem gradu ima više sportskih objekata, u kojima bi se aktivnije bavili sportom, a to se pre svega odnosi na skupe sportske objekte. U našoj sredini, koja je multietnička, mnogo više stvari koje mlađe spajaju, nego razdvajaju. Ova populacija ima ista interesovanja, želje, idu u iste škole, izlaze u iste kafiće, rođendanske proslave, imaju slične ciljeve u privatnom i profesionalnom životu. Spajaju ih hobiji, rad u školama slikanja, turniri u malom fudbalu, zajedničke sekcije. Mladi različitih nacionalnosti i uverenja odlično se uklapaju u grupe posebno u oblastima sporta, kulture, vršnjačke edukacije. Anketa je pokazala da ih razdvajaju predrasude, kojima im „glavu pune“ stariji, što je štetno i utiče na unapređenje njihove komunikacije.

• Svjesnost mlađih o postojanju osjetljive grupe mlađih
Adolescenti i omladina, zajedno nazvani „mladi ljudi“, čine buduće gradivne blokove svakog društva. Oni su najenergičniji i najdinamičniji, skloni su da se uključe u rizična ponašanja čineći sebe podložnim krivičnim delima, nesrećama, fizičkim povredama, emocionalnim traumama i medicinskim problemima-neki od njih izuzetno ozbiljni, poput prenošenja virusa humane imunodeficijencije (HIV). Koncept ranjivosti primenljiv je na sve ljude koji su više izloženi rizicima nego njihovi vršnjaci poput mlađih ljudi. Da bismo se nosili sa društvenim zlima kao što su krivična dela, nasilje u porodici, seksualno zlostavljanje, HIV itd., Moramo definisati ranjivost i razumeti faktore koji na to utiču. Ovaj pregled takođe pokušava sažeti pokazatelje ranjivosti i podatke koji su trenutno dostupni za procenu njegovog opterećenja u Indiji. Merenje veličine ranjivosti pomoći određenih pokazatelja/promenljivih moglo bi nam pomoći u osmišljavanju alata za procenu ovog loše definisanog entiteta. Ovo takođe može razviti konceptualni okvir na kojem se mogu osmislti i sprovesti ciljane popravne intervencije.⁷

⁷ Izvor: Informacije preuzete Eljana Ljaniković –Đački parlament SC „Bratstvo Jedinstvo“

Mladi ljudi koji pokušavaju da dovedu do nekih promjena u društvu nailaze na mnogo prepreka. Tu su i predrasude starijih koji mlade smatraju manje odgovornim, ne zaintresovanim ili ne dovoljno iskusnim. Ova činjenica se slaže sa predrasudama koje mladi imaju prema starijima. Mladi vjeruju da stariji nemaju razumijevanja za njihove potrebe i da ne shvataju ozbiljno njihove probleme, kao i da ne uvažavaju njihovo mišljenje, te zbog toga stiču negativne stavove prema aktivnom učešću u društvu i izgradnji tog društva.

Lokalna samouprava, koja je najbliža mladim ljudima, ima vrlo važnu ulogu u učešću mladih. Na taj se način mladima omogućuje ne samo upoznavanje i učenje o demokratiji i građanskim pravima i obavezama, nego i daje prilika da ih primjenjuju u praksi. Međutim, učešće mladih ne svodi se samo na vaspitanje aktivnih građana ili izgradnju demokratije za budućnost.

Da bi učešće za mlade ljude imalo smisla, bitno je da oni mogu uticati na odluke i aktivnosti još dok su mlati, a ne tek u starijoj dobi. Kad lokalna samouprava podupire učešće mladih, ona takođe pridonosi socijalnoj integraciji mladih, pomažući im da se nose i sa izazovima i pritiscima mladosti te s ostalim izazovima modernog društva u kome dominiraju anonimnost i individualizam.

Međutim, da bi učešće mladih u lokalnom životu bilo trajno i značajno, nije dovoljno restrukturisati i razvijati političke i administrativne sisteme. Svaka politika ili akcija kojoj je svrha promocija učešća mladih mora osigurati kulturno okruženje u kojem se poštuju mlati ljudi, njihove različite potrebe, težnje i okolnosti. Takođe mora sadržavati i neke elemente zabave i uživanja.

Lokalna samouprava obuhvata i pravo građana sa područja određene opštine i organa lokalne samouprave, da u granicama utvrđenim zakonom, uređuju i upravljaju određenim javnim i drugim poslovima na osnovu sopstvene odgovornosti.

Opštine su obavezne da stvaraju uslove, podstiču i pomažu učešće stanovništva u ostvarivanju lokalne samouprave putem različitih oblika učešća u izjašnjavanju i odlučivanju o poslovima od zajedničkog interesa u cilju zadovoljavanja kulturnih, sportskih, obrazovnih, zdravstvenih, informativnih potreba, potreba iz oblasti zapošljavanja i drugih.

Na lokalnom nivou mogu, posredstvom nevladinih organizacija i angažmana u njima, da uzmu učešće u kreiranju i realizaciji inovativnih projekata i aktivnosti.

5.1. Obrazovanje mladih

1. Formalno obrazovanje;

Formalno obrazovanje se ostvaruje za redovne i vanredne učenike za ove obrazovne programe:

- Gimnazija- opšti tip
- Turistički tehničar
- Ekonomski tehničar sistema -IV – stepen
- Elektroinstalater
- Elektrotehničar telekomunikacionih
- Automehaničar
- Kuvar
- Frizer
- Prodavač.

2. Neformalno obrazovanje ;

Neformalno obrazovanje se realizuje kroz razne aktivnosti kao što su:

- Sekcije: likovna, muzička, sahovska,ekološka, dramska, recitatorska, fudbalska, košarkaška,goranska, sekcija su dobrovoljno davanje krvi, humanitarna sekcijai sl.

Osim toga SMŠ Brastvo Jedinstvo realizuje projekat zajedno sa školom "Hamdi Bušati" iz Skadra – "Putevi razvoja karijere" u projekat su uključeni mladi do 17 god I to 50 učenika iz naše škole I 50 učenika iz škole iz Skadra. U projekat su osim dvije škole uključene I NVO "World Vision" iz Tirane I NVO "Novi Horizont" iz Ulcinja. Realizacija projekta je počela u decembar 2020 god.I trajaće do septembra 2022 god.

3. Organizovanje predavanja u osnovnim i srednjim školama;

U školama se organizuju razna predavanja od strane institucija i NVO-a u vezi vaspitanja i obrazovanja učenika.

U toku drugog polugodista od strane raznih fakulteta iz zemlje i inostranstva organizuju se predavanja i uputstva vezana za karijernu orijentaciju, odnosno za dalje školovanje. Osim toga postoji formiran Tim za karijernu orijentaciju kojim rukovodi psiholog Škole, gdje se učenici mogu permanentno informisati o karijernoj orijentaciji.

Postoji posebna prostorija za organizovanje neformalnog obrazovanja učenika koja je opremljena potrebnim inventarom i ... za rad (televizor, projektor, kompjuter, tablu itd.

4. Omogućavanje kvalifikacije i dokvalifikacije nastavnika/profesora;

Učenici škole imaju mogućnost da se prekvalifikuju za druge obrazovne programe polaganjem diferencijalni i dopunskih ispita.

Nastavnici takođe pohadjanjem raznih seminara i radionice koje organizuju Zavod za školstvo, Centar za stručno obrazovanje, razna udruženja, NVO i institucije imaju mogućnost da se permanentno stiču nova znanja iz svoje i drugih oblasti i da stiču razne kvalifikacije. Treba naglasiti da svaki profesor-nastavnik da bi obnovio svoju „Licencu za rad“ mora da pohađa određeni broj seminara , što podstiče permanentno usavršavanje nastavnog osoblja.

5. Broj projekata (ostvarenih i neostvarenih);

Škola je uvjek uključena u realizaciju raznih projekta, koje realizuje NVO i razne institucije. Momentalno u Školi se realizuje Međugranični projekat "Putevi razvoja karijere" između Crne Gore I Albanije u kojima su partneri naša Škola, Srednja stručna škola "Hamdi Bušati" iz Skadra, NVO "Novi Horizonti" iz Ulcinja I NVO "World Vizion" iz Tirane

6. Zastupljenost mladih u društvu ;

Učenici škole su uključeni u sve aktivnosti u životu i radu škole. U školi učenici su organizovani kroz Đački parlamenta koji ima svoju rukovodeću strukturu. Predsjednik parlamenta je cijenjena ličnost u školi. Osim toga u hodniku škole je postavljena kutija u kojoj učenici mogu anonimno ili direktno pisati svoje primjedbe za rad profesora ili drugih negativnih fenomena u školi.

Da bi rad Đačkog parlamenta organizovao u skladu sa pozitivnim zakonskim pripisima Škola uvjek određuje jednog mладог profesora kao koordinatora, koji zajedno sa PP službom razmatraju sva pitanja koja mladi postavljaju i pomažu im da to u najbolji način tretiraju. Takođe određene je posebna prostorija za rad Đačkog parlamenta.

7. Razvijenost svijesti o timskom radu ;

Osim u redovnom nastavnom procesu timskom radu učenika se posvećuje posebna pažnja kroz slobodne aktivnosti, dopunskoj nastavi sa nadarenim učenicima i učestvovanje u projektima koje se realizuju u okviru Škole i Đačkom parlamentom.

8. Uključenost mladih u seminare, edukacije, razne oblike edukativnog karaktera ;

Šloka uvjek nastoji da mlade uključi u razne projekte, odnosno nijedan projekat koji se realizuje na nivou Opštine se ne realizuje bez učestvovanja naših učenika. Za sve učenike koji učestvuju u razne aktivnosti i projekte, Škola ima razumjevanje time što nagrađuje njihove uspjehe, opravdava odsusvo sa nastave slično.

9. Aktivnosti koje bi mogle unaprijediti informisanost mladih ;

Za sve aktivnosti koje se vode u Školi a vezani su se za učenike, Škola ih informiše preko oglasne table, razrednog stariješine, PP službe, predstavnike učenika u Đački parlament, viber grupu , Microsoft Teams i sl.

10. Razvijenost svijesti mladih po pitanju ranjive grupe mladih ;

Organizovanje raznih predavanja i radionice od strane PP službe , NVO-a, institucija i sl. permanentno se radi na podizanje svijesti učenika o ranjivim grupama itd.⁸

⁸ Izvor: Informacije preuzete Blerta Kasneci – psihološkinja SC „Bratstvo Jedinstvo“

5.2.Zdravlje mladih

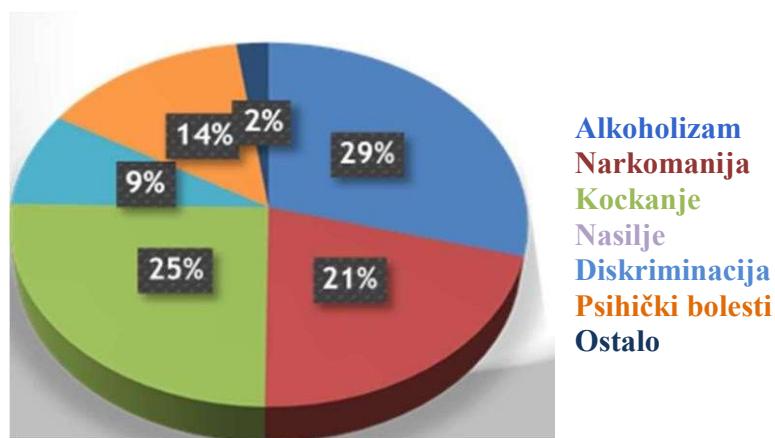
Zdravlje ne predstavlja samo odsustvo bolesti, već i stanje potpunog fizičkog, duševnog i socijalnog blagostanja. Obzirom da su mladi društvena grupa sa specifičnim problemima i potrebama, zdravlje mladih je naročito osetljiva tema.

U opštini Ulcinj zdravstvena zaštita je organizovana na primarnom nivou; na ovom nivou zdravstvenu zaštitu provode - izabrani doktori (osam timova za odrasle, tri za djecu i četiri za žene), izabrani stomatolozi, domovi zdravlja, hitna medicinska pomoć, zdravstvene ustanove specifične zdravstvene zaštite - zaposlenih i sportista i apoteke zdravstvena stanica, zdravstveni punkt, PZU Specijalistička ambulanta i PZU Opšta stomatološka ambulanta i apoteka. . Centralna institucija u tom smislu je JZU Dom zdravlja Ulcinj, u okviru koga funkcionišu sljedeće organizacione jedinice: zdravstvena stanica, zdravstveni punkt, PZU Specijalistička ambulanta i PZU Opšta stomatološka ambulanta i apoteka. Mentalno zdravlje je poprilično širok koncept koji je Svetska zdravstvena organizacija definisala kao stanje dobrobiti u kojem pojedinac ostvaruje potencijale, može da se nosi sa životnim stresovima, može da bude produktivan i aktivno doprinosi zajednici. Obzirom da je bitan uslov mentalnog zdravlja društvena prilagođenost, jedna od bitnih komponenti je i društveni kontekst unutar kojeg govorimo o mentalnom zdravlju.

Na teritoriji opštine rade tri Montefarmove i privatne apoteke; tokom ljetnjih mjeseci i glavne turističke sezone, broj apoteka može da varira .

U sredinama pogodjenim konfliktom, u uslovima apsolutnog i relativnog siromaštva, opšte društvene nesigurnosti i neizvesnosti, mentalno zdravlje mladih trebalo bi da bude jedna od glavnih preokupacija državnih politika.

U okviru centralnog objekta se nalaze porodilište koje bez obzira na kvalitet medicinskog osoblja ne može da odgovori na realne medicinsko-akušerske potrebe u opštini.

Grafik br.6

Pitanje reproduktivnog zdravlja zauzima važno mjesto. Iz danih odgovora o upotrebi kontraceptivnih sredstava možemo zaključiti da postoji nedostatak informacija među mladima kada su u pitanju zdravstveni problemi koji mogu nastati zbog nekorištenja ovih sredstava. U našem društvu seksualno obrazovanje je i dalje neugodna tema.

Među najučestalijim problemima vezanim za zdravlje mladih anketirani su naveli:

kockanje,

alkoholizam,

kafići u blizini škola (u kojima se konzumira alkohol i psihotaktivne substance),

kladionice

A dok su kao vidove podrške mladim ljudima vezane za porodicu istakli:

o psihološko savjetovanje,

o savjetodavni servis za mlade,

o info centar sa korisnim edukativnim materijalom

Ista situacija je i sa konzumacijom cigareta .

Opšti problem je nedostatak informacija o šteti koju mlađi ljudi mogu pretrpjeti zbog konzumacije ovih tvari.Zastupljenost zdravog stila života i volonterizma kod mlađih;

Izraz „Zdravi stilovi života”, prvo se pomisli na istoimeni predmet u školi.

Međutim ta predavanja nisu urodila plodom, s obzirom da smo svjedoci velikog problema sa zdravljem mlađih kao i nedovolnjim bavljenjem fizičkim aktivnostima.

Da bi mlađe zainteresovali o jednoj ovakvoj temi, najprikladnije bilo prići joj sa aspekta neformalne edukacije.

Poboljšanje zdravlja mlađih ljudi može se postići:

- Kontinuirano informiranje i pozitivno promoviranje i obrazovanje, uključujući edukaciju vršnjaka, o zdravlju mlađih;
- Edukacija o štetnosti konzumiranja alkoholnih pića i drugih psihotaktivnih supstanci;
- Edukacija o važnosti reproduktivnog zdravlja i podizanje svijesti o važnosti zasnivanja porodice;
- Medijska promocija zdravih stilova života;
- Uključivanje poznatih ličnosti ili sportista u programe obrazovanja i promocije;
- Pružanje besplatnih zdravstvenih pregleda za mlađe ljudi, uz promociju preventivnih pregleda;
- Povećati nivo znanja mlađih o reproduktivnom zdravlju obrazovanjem kroz inovativne komunikacijske kanale, koji su prijemčivi i dostupni mlađima;
- Uspostavljanje savjetovališta za mlađe sa stručnim medicinskim osobljem, uključujući nutricionistu, koje bi bilo na raspolaganju mlađima, ali i njihovim roditeljima, i u kojem bi mogli biti obaviješteni o svemu što bi moglo narušiti njihovo zdravlje;
- Sprovođenje obuke za upravljanje stresom, vremenom i vještinama rješavanja sukoba;
- Učiniti zdravstvene ustanove pristupačnim osobama sa invaliditetom
- Razvoj rekreativnog i školskog sporta kao oblika promocije zdravog načina života;⁹

⁹ Izvor: Krešnik Mustafa -spec.epidem.Dom zdravlja „Bogdan Vujošević" Ulcinj

5.3. Bezbjednost mladih

Jedan od principa na kojima se zasniva lokalni akcioni plan za mlađe je jednakost. Ovaj princip implicira da je potrebno svima omogućiti pravo na jednake mogućnosti za informisanje, lični razvoj, zapošljavanje u skladu sa njihovim karakteristikama, izborima i sposobnostima. Potrebno je osigurati poštivanje rodne ravnopravnosti, nediskriminacije, slobode, sigurnosti, dostojanstva.

Sigurnost mladih ljudi neraskidivo je povezana sa sigurnošću same lokalne zajednice, jer u lokalnoj zajednici mlađi ljudi direktno ostvaruju svoja prava da „u potpunosti razviju svoj potencijal i doprinesu ličnom i društvenom razvoju i blagostanju“⁴.

Prilikom razmatranja sigurnosti mladih ljudi potrebno je uzeti u obzir specifičnosti ove grupe.

Na putu njihovog razvoja postoje brojni sigurnosni izazovi, rizici i prijetnje koji potiču nasilno ponašanje, ekstremizam i netoleranciju prema različitim kulturnim modelima i vrijednostima, povećavaju kriminal, dovode do zabrinjavajućeg porasta upotrebe droga i alkohola, kockanja, njeguju nesigurne stilove života u saobraćaju, na sportskim i drugim javnim događajima, u javnom prostoru, nesporazumi u, neočekivanom.

Kada govorimo o sigurnosti mladih, možemo se usredotočiti na nekoliko područja:

- Sigurnost u saobraćaju, bez obzira da li su mlađi ljudi u ulozi vozača ili učesnika u saobraćaju.
- delinkvencija koja uključuje počinjenje krivičnih djela od strane mlađih ljudi;
- Nasilje koje može biti fizičko ili psihičko, koje se događa u školi, kod kuće, na poslu, na internetu, na ulici .

Uočeni problem je prisutnost vršnjačkog nasilja koje iz godine u godinu raste, nasilje među navijačkim grupama, nepoštivanje ljudskih i manjinskih prava i (zlo) upotreba oružja.

Upravljanje motociklima bez dozvola , kaznena politika nema načina da stane tom problem na put.Mlađi od 16-18 .god dobijaju jedino ukor.

Nedostatak biciklističke staze i signalizacija takođe predstavljaju problem koji treba riješiti.

Poboljšanje situacije u oblasti sigurnosti mladih:

- Promotivne kampanje o sigurnosti mlađih usmjerene na mlađe;
- Kampanje na temu nasilja (fizičko, mentalno, emocionalno, nasilje na internetu, u školi, na ulici ...);
- Edukacija roditelja o zaštiti djece i mlađih na internetu, kao i edukacija o prepoznavanju određenih oblika zavisnosti od igara, droga, psihoaktivnih supstanci, kockanja ...;
- Programi podrške za informisanje i obrazovanje mlađih o štetnim posljedicama konzumiranja psihoaktivnih supstanci i upotrebe oružja i eksplozivnih naprava;
- Osnivanje savjetovališta za mlađe koja bi bila odvojena od drugih zdravstvenih ustanova kako bi se mlađi osnažili da traže savjete stručnjaka iz oblasti psihologije;¹⁰

¹⁰ Ivan Andrović, MUP OB Ulcinj-

Poglavlje 6 ANALIZA

6.1. Analiza izvora

Proces	Kada se radi	Finansiranje	Output
Revidiranje LAPA-a za mlade	Svake godine	Budžet opštine Donacije od strane projekata Razne donacije	LAP za mlade
Sprovodenje Revizije	Svake godine	Podatci sa postignutim rezultatima. Prenošenje neostvarenih ciljeva u narednu godinu. Pridržavanje potreba mladih , izmjena dopuna plana za mlade u skladu sa Zakonskim odredbama za mlade	Operativan plan za narednu godinu (izmjene I dopune)

6.2.SWOT Analiza

S	<u>Prednosti</u>	W	- <u>Slabosti</u>
	<ul style="list-style-type: none"> • Sekretarijat za upravu i društvene djelatnosti • Institucije koje se bave mladima • Razvijena saradnja sa školama • Postojanje učeničkog parlamenta • Postojanje sportskih klubova • Postojanje umetničkih društava • Postojanje NVO sektora • Podrška lokalne samouprave • Omladinska politika • Učešće mlađih u svim aktuelnim dešavanjima • Mogućnost sezonskog zapošljavanja		<ul style="list-style-type: none"> • Nezainteresovanost mlađih • Odlični mlađi • Nezainteresovanost mlađih za informacijama • Nedovoljan broj visokoškolskih ustanova u gradu • Nespremnost mlađih za tranziciju od profesije do posla • Nezainteresovanost mlađih za dokvalifikacijom

<u>O Mogućnosti</u>	T	<u>Pretnje</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Izrada Lapa • Postojanje Nacionalne strategije za mlade • Postojanje odsjeka koji se bavi problemima mladih • Mogućnost razmjene mladih u EU • Podsticaj razvoja svijesti timskog uspjeha • Razvoj preduzetničkog duha kod mladih • Omladinska politika 		<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomski loša situacija koja utiče na mlađu populaciju • Nedostatak finansijskih sredstava • Nedostatak motivacije mladih • Promovisanje amoralnog ponašanja na televiziji • Loš uticaj društvenih medija na mlađe • Stanje sa Covid pandemijom

Poglavlje 7 PLANOVI NA NIVOU PRAKSE

1. KLJUČNI ISHOD A: MLADI OSTVARUJU EKONOMSKU I SOCIJALNU SIGURNOST KROZ OLAKŠAN PRISTUP TRŽIŠTU RADA I STICANJE ZAPOSLENJA
2. KLJUČNI ISHOD B: MLADI IMAJU PRISTUP KVALITETNOM OBRAZOVANJU
3. KLJUČNI ISHOD C: MLADI SU AKTIVNI GRAĐANI, UKLJUČENI, MOTIVISANI, PROAKTIVNI I UČESTVUJU U PROCESIMA DONOŠENJA ODLUKA, RAZVOJA ZAJEDNICE, U KREIRANJU POLITIKA I NJIHOVOM SPROVOĐENJU
4. KLJUČNI ISHOD D: MLADI SU DOBROG ZDRAVLJA, BEZBJEDNI, IMAJU PRISTUP ADEKVATNOM SISTEMU PODRŠKE ZA TRANZICIJU U ODRASLO DOBA I SAMOREALIZACIJU, SAMOSVJESNI SU, INOVATIVNI, POKAZUJU INICIJATIVU I PRIHVATAJU RAZLIČITOSTI
5. KLJUČNI ISHOD E: MLADI IMAJU PRISTUP KVALITETnim KULTURNIM I MEDIJSKIM SADRŽAJIMA KAO KREATORI I KONZUMENTI
6. KLJUČNI ISHOD F: USPOSTAVLJEN JE NORMATIVNO PRAVNI OKVIR ZA SPROVOĐENJE OMLADINSKE POLITIKE NA LOKALNOM NIVOУ

Obrazovne institucije u opštini Ulcinj efikasno prepoznaju i odgovaraju na potrebe mlađih, pri tom saradujući sa važnim institucijama.

Sistem zapošljavanja u opštini Ulcinj pruža mogućnosti mlađim ljudima da budu konkurentni na tržištu rada.

KLJUČNI ISHOD A: MLADI OSTVARUJU EKONOMSKU I SOCIJALNU SIGURNOST KROZ OLAKŠAN PRISTUP TRŽIŠTU RADA I STICANJE ZAPOSLENJA

Mjere	Aktivnost	Pokazatelj uspjeha	Odgovorni za realizaciju	Izvor finansiranja i budžet
A1. Otklanjanje barijera za pristup tržištu rada svim mladima	A1.1. Organizovanje posjeta mlađih sajmovima na temu zapošljavanja	<ul style="list-style-type: none"> - Broj posjeta sajmovima koji je na godišnjem nivou organizovan, minimum 2, - Minimum 20 do 50 mlađih godišnje prisustvovalo ovim sajmovima. 	Lokalna samouprava u saradnji sa organizatorima događaja (sajmova) i obrazovnim ustanovama	Opštinski budžet 2,000 € (troškovi prevoza do mjesta održavanja sajmova)
	A1.2. Informisanje mlađih o pravima po osnovu nezaposlenosti kroz radionice	<ul style="list-style-type: none"> - Informisano minimum 50 mlađih godišnje o programima CIPS-a i o programima razvoja preduzetništva 	Biro Rada Ulcinj	Redovna budžetska sredstva
A2. Podrška razvoju preduzetništva mlađih	A2.1.Organizovanje obuka mlađih na temu preduzetništva	<ul style="list-style-type: none"> - Organizovanje minimum jedne obuke za mlade sa teritorije Opštine Ulcinj - Minimum 30 zainteresovanih i prijavljenih mlađih učesnika 	Opština Ulcinj; Turistička organizacija Ulcinj; Preduzetnici institucije	Opštinski budžet 10,000€; Donatorska sredstva
	A2.2. Organizovanje obuka mlađih na temu modeli biznisa, plan biznisa, plan marketinga	<ul style="list-style-type: none"> - Organizovanje minimum dvije obuke za mlade sa teritorije Opštine Ulcinj 	Opština Ulcinj; Turistička	Opštinski budžet

		- Minimum 30 zainteresovanih i prijavljenih mladih učesnika	organizacija Ulcinj; NVO	3,000€; Donatorska sredstva
	A2.3. Finansijska podrška razvoju preduzetništva mladih (konkurs za najuspješnije i najpotpunije preduzetničke ideje)	Organizovanje minimum jedno takmičenje za mlade sa temom izrade biznis planova Minimum 2 nagrađena biznis plana	Opština Ulcinj	Opštinski budžet 2,000€; Donatorska sredstva
A3. Uspostavljen integrисани и holistički sistem podrške mladima ka dostojanstvenom zaposlenju	A3.1. Razviti internetsku platformu za savjetovanje o karijeri za mlade preko društvenih mreža Facebook i Instagram	- Minimum 100 godišnje korisnika platforme za karijerno savjetovanje- Distribuiran informativni materijal mladima	Opština Ulcinj	Opštinski budžet 300 €; Donatorska sredstva
	Ukupno: 6 aktivnosti			17,300 €

KLJUČNI ISHOD B: MLADI IMAJU PRISTUP KVALITETNOM OBRAZOVANJU

Mjere	Aktivnost	Pokazatelj uspjeha	Odgovorni za realizaciju	Izvor finansiranja budžet
B1. Podrška razvoju neformalnog učenja	B1.1. Sproveđenje programa neformalnog učenja za mlade (organizovanje seminara, obuka, razmjena mlađih i sl.)	Minimum 5 obuka/ seminara/ radionica godišnje organizovanih u Ulcinj za mlade Minimum 40 mlađih godišnje obuhvaćenih ovim progamima	Organizacije civilnog društva, obrazovne institucije, opština	Opštinski budžet 500 €; Donatorska sredstva
	B1.2. Organizacija obuke za mlade, kako bi i sami mogli da budu treneri za određene oblasti neformalnog obrazovanja	Realizovana jedna obuka tokom trajanja akcionog plana 20 mlađih prošlo obuku	NVO	Opštinski budžet 500 €; Donatorska sredstva
	B1.3. Promocirati i financirati istraživanje u različitim područijama	- Najmanje predstavljenje na 3konferencije mlađih iz Ulcinja	Opština Ulcinj	Opštinski budžet 600 €
B2 Unapređenje kvaliteta organizacije, realizacije i vrednovanja praktičnog obrazovanja u stručnim školama i univezitetima	B2.1.Unapređenje saradnje obrazovnog sistema i privrednog sektora.	-Minimum jedan sastanak na godišnjem nivou	Srednje škole, fakulteti uz posredstvo Opštine	Redovna budžetska sredstva
	B2.2.Promocija stručnog obrazovanja	-Informisano učesnika/ca 70 godišnje	Biro rada Ulcinj	Redovna budžetska sredstva

B3. Razvoj socio-emocionalnih vještina mladih	B3.1. Sproveđenje radionica za mlade za razvoj socio-emocionalnih vještina	- Minimum 80 mladih godišnje obuhvaćeno sa 4 radionice	Organizacije civilnog društva, škole	Opštinski budžet 600 €; Donatorska sredstva
B4. Prevencija i smanjenje ranog napuštanja škole	B4.1. Snimanje promotivnih video sadržaja koji će pokazati značaj obrazovanja i njegov doprinos kvalitetu života, sa mladima u glavnoj ulozi. Ukaživanje na potrebe unapređenja obrazovnog sistema.	<ul style="list-style-type: none"> - Snimiti mimimum jedan kratak video zapis godišnje - Broj pregleda na internetu - Minimum 20 mladih koji su uživo vidjeli video 	Obrazovne institucije (škole, fakulteti) u saradnji sa organizacijama civilnog društva, institucijama kulture uz podršku Opštine	Redovna budžetska sredstva Opštinski budžet 800 €
B5. Promocije obrazovne mobilnosti mladih	B5.1. Kreiranje Facebook i/ili Instagram stranicu za promociju programa obrazovne mobilnosti za mlade i mogućnosti za dobijanje stipendija i podrške mladima za učešće u obrazovnim omladinskim razmjenama.	<ul style="list-style-type: none"> - Objavljeno minimum 100 novosti godišnje - Minimum 500 mladih godišnje informisano 	Opština Ulcinj	Redovna budžetska sredstva
	B5.2. Stipendiranje studenata postdiplomskih studija u zemlji i inostranstvu	<ul style="list-style-type: none"> - Godišnje finansirano minimum 2 studenta/kinje 	Opština Ulcinj	Redovna budžetska sredstva
	Ukupno: 9 aktivnosti			3,000 €

**KLJUČNI ISHOD C: MLADI SU AKTIVNI GRAĐANI, UKLJUČENI, MOTIVISANI, PROAKTIVNI I UČESTVUJU U PROCESIMA
DONOŠENJA ODLUKA, RAZVOJA ZAJEDNICE, U KREIRANJU POLITIKA I NJIHOVOM SPROVOĐENJU**

Mjere	Aktivnost	Pokazatelj uspjeha	Odgovorni za realizaciju	Izvor finansiranja i budžet
C1. Razvoj kulture učešća (participacije) mladih	C1.1. Promocija učešća mladih u procesima donošenja odluka. Kao i promovisanje što šire upotrebe jezika u službenoj upotrebi.	- Sprovesti minimum jednu kampanju godišnje	Lokalna samouprava; Organizacije civilnog društva; i Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	Opštinski budžet 200,00€(info brošure, promo materijal); Donatorska sredstva
	C1.2. Organizovanje obuka mladih na temu participacije (u donošenju odluka, razvoju zajednice i sl.)	- Najmanje 20 mladih koji se uključuju u proces planiranja i sproveđenja lokalnih politika	Lokalna samouprava; Organizacije civilnog društva	Opštinski budžet 300,00€(troškovi organizovanja obuke,troškovi predavača); Donatorska sredstva
C2. Obezbjedivanje mehanizama / sistema za njegovanje aktivizma	C2.1. Podrška radu volonterskih klubova u okviru organizacija civilnog društva, škola i sl.	- Podržati rad minimum jednog volonterskog i omladinskog kluba. - Programima ovih klubova obuhvatiti minimum 80 mladih.	Lokalna samoupravau saradnji sa organizacijama civilnog društva	Opštinski budžet 400 € (sufinansiranje aktivnosti); Donatorska sredstva
Ukupno: 3 aktivnosti				900€

KLJUČNI ISHOD D: MLADI SU DOBROG ZDRAVLJA, BEZBJEDNI, IMAJU PRISTUP ADEKVATNOM SISTEMU PODRŠKE ZA TRANZICIJU U ODRASLO DOBA I SAMOREALIZACIJU, SAMOSVJESNI SU, INOVATIVNI, POKAZUJU INICIJATIVU I PRIHVATAJU RAZLIČITOSTI

Mjere	Aktivnost	Pokazatelj uspjeha	Odgovorni z za realizaciju	Izvor finansiranja i budžet
D1. Uspostavljanje efikasnih medusektorskih informativno-savjetodavnih tijela za mlade i roditelje	D1.1. Sprovođenje edukativnih radionica za mlade i roditelje na temu vršnjačkog nasilja i online nasilja.	<ul style="list-style-type: none"> - Minimum 2 realizovane radionice - Minimum 15 mladih učesnika radionica - Minimum 15 roditelja obuhvaćenih radionicama 	MUP; CSR; škole; organizacije civilnog društva	Redovna budžetska sredstva
D2. Razvoj omladinskog rada kao podrške za tranziciju ka autonomiji	D2.1. Osnivanje i rad omladinskog servisa i organizovanje predavanja, tribina, radionica na teme važne mladima za proces tranzicije ka odraslosti i autonomiji	<ul style="list-style-type: none"> - Adaptiran prostor za rad omladinskog servisa - Angažovana minimum jedna osoba za koordinaciju rada servisa - Uspostavljena šema nedeljnog programa za mlade - Mimimum 10 događaja - Minimum 50 obuhvaćenih mladih 	Lokalna samouprava u Saradnji sa Ministarstvom sporta i mladim i učešćem civilnog sektora	Opštinski budžet 700,00 € (zakup i opremanje prostora); Donatorska sredstva

D3. Podrška psihofizičkom razvoju i očuvanju zdravlja mladih	D3.1. Promocija zdrave ishrane i zdravih stilova života kroz organizovanje radionica, tribina, kampanja	<ul style="list-style-type: none"> - Organizovana tri kampanja godišnje o značaju fizičke i sportske aktivnosti za mlade - Minimum 100 mladih obuhvaćeno programa promocije zdrave ishrane i zdravih stilova života 	Savjetovalište za mlade; NVO; škole; fakulteti	Redovna budžetska sredstva
	D3.2. Psihološko savjetovalište za mlade sa ciljem prevencije i očuvanja zdravlja mladih	-Obuhvaćeno minimum 30 mladih na godišnjem nivou.	Lokalna samouprava; NVO; i primarne zdravstvene ustanove	Opštinski budžet 400 € (angažovanje stručnjaka); Donatorska sredstva
	Ukupno: 4 aktivnosti			1,100 €

KLJUČNI ISHOD E: MLADI IMAJU PRISTUP KVALITETNIM KULTURNIM I MEDIJSKIM SADRŽAJIMA KAO KREATORI I KONZUMENTI

Mjere	Aktivnost	Pokazatelj uspjeha	Odgovorni za realizaciju	Izvor finansiranja i budžet
E1. Podrška mladim kreatorima kulture i medijskih sadržaja	E1.1. Podrška rada novih umjetnici, kreatori u stvaranje kulturne emisije/programi	<ul style="list-style-type: none"> - Minimum pet mlađih uključenih u rad emisije/ programa - Minimum dvije emisije/ programi godišnje 	Centar za kulturu Ulcinj	Redovna budžetska sredstva
	E1.2. Obezbjedivanje/ustupanje prostora za rad neakademskih mlađih umjetnika/ca.	<ul style="list-style-type: none"> - Minimum jedan prostor ustavljen za rad mlađih umjetnika - Minimum 10 umjetnika/ca 	Centar za kulturu Ulcinj	Redovna budžetska sredstva
E2. Obezbjedivanje jednakog pristupa kulturnim sadržajima za sve mlade	E2.1. Prikazivanje filmova za mlade po simboličnim cijenama ili besplatno	<ul style="list-style-type: none"> - Minimum 5 filmova - Interesovanje oko 30 mlađih posjetilaca. 	Centar za kultura Ulcinj, TO Ulcinj, škole, NVO	Redovna budžetska sredstva
	E2.2. Upoznavanje sa kulturnim bogatstvima opštine: (posjete kulturnim znamenitostima urbanog i ruralnog dijela opštine Ulcinj).	<ul style="list-style-type: none"> - Odraditi minimum jedan program godišnje - Interesovanje mlađih tj. oko 30 mlađih obuhvaćen programom 	Centar za kultura Ulcinj; TO Ulcinj, škole; organizacije civilnog društva; lokalna samouprava	Opštinski budžet 200 € (troškovi prevoza); Donatorska sredstva
	Ukupno: 4 aktivnosti			200 €

KLJUČNI ISHOD F: USPOSTAVLJEN JE NORMATIVNO PRAVNI OKVIR ZA SPROVOĐENJE OMLADINSKE POLITIKE NA LOKALNOM NIVOУ

Mjere	Aktivnost	Pokazatelj uspjeha	Odgovorni realizaciju za	Izvor finansiranja i budžet
F1. Jačanje lokalne samouprave za razvoj, sprovođenje i monitoring omladinske politike	F1.1. Osnivanje i podrška radu Lokalnog Savjeta za mlade	<ul style="list-style-type: none"> - Donešen Akt o obrazovanju Lokalnog savjeta za mlade - Osnovan Savjet za mlade 	Lokalna samouprava	Redovna budžetska sredstva lokalne samouprave (800 € nadoknada za članove savjeta)
	F1.2.Osnivanje Kancelarija za mlade	-Osnovana Kancelarija za mlade	Lokalna samouprava	Redovna budžetska sredstva lokalne samouprave 1,500 €
F2. Unapređenje statistike na lokalnom nivou i znanja o mladima	F2.1. Formiranje baze podataka sa informacijama o organizacijama i institucijama koje sprovode programe za mlade u Opštini Ulcinj	<ul style="list-style-type: none"> - Napraviti listu aktivnih organizacija civilnog društva koje se bave mladima i vrsti programa koje sprovode - Prikupiti podatke o svim drugim institucijama koje se bave mladima, i uvrstiti programa koje sprovode. 	Lokalna samouprava; NVO; nadležne institucije i ZZZ CG	Redovna budžetska sredstva

	F2.2. Istraživanje o potrebama mladih u opštini Ulcinj i usklađivanje sistema sa razvojnim i globalnim politikama.	<ul style="list-style-type: none"> - Sprovedi minimum jedno istraživanje o položaju mladih (putem ankete, intervjua ili sl) u dvije godine. - Obuhvaćeno minimum 100 mladih. 	Lokalna samouprava u Saradnji sa organizacijama civilnog društva, školama i institucijama	Opštinski budžet 200,00€(troškovi sprovođenja istraživanja); Donatorska sredstva
F3. Obezbjedivanje održivog i kontinuiranog finansiranja lokalne omladinske politike	F3.1. Osnivanje Fondacije za podršku omladinskim projektima	<ul style="list-style-type: none"> - Osnovana Fondacija - Kreiran plan prikupljanja sredstava - Kreirani kriterijumi i procedure za dodjelu sredstava 	Lokalna samouprava u saradnji sa organizacijama civilnog društva, školama i privrednim sektorom	Donatorska sredstva
Ukupno: 5 aktivnosti				2,500 €
Ukupan iznos potrebnih sredstava za realizaciju Akcionog plana za mlađe				25,000 €